

Verkkoasiointia vierain sanoin

10.11.2006 07:30 — Mika Lahdensivu

Sakotetaanko tyhmyydestä ihan oikeasti? Kysymys voi käydä mielessä sähköistä rikosilmoitusta laatiessa, jos ilmoituksen jättäjä ei ole ihan varma, miten esimerkiksi anastus eroaa ryöstöstä.

Montako kansalaista tarvitaan yhden sähköisen rikosilmoituksen tekemiseen? Kenties vastaus on lainattava suoraan vanhasta vitsistä, jonka aiheena ovat olleet pareittain partioivat poliisit. Sekä lukutaitoiselle että kirjoitustaitoiselle näyttää tosiaan olevan oma roolinsa.

Aamulehden verkkosivuilla (5.11.) julkaistun jutun mukaan sähköisten rikosilmoitusten puutteelliset tiedot aiheuttavat poliisille harmillisen paljon selvittelytyötä. Erityisen huolissaan poliisit ovat kuitenkin siitä, että "netissä tehdään ilmoituksia rikoksista, joista pitäisi ehdottomasti soittaa heti poliisille. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi murrot, ryöstöt ja raiskaukset."

Vika- vai rikosilmoitus?

Lukija päättää jälkimmäisestä toteamuksesta yllättyneenä kurkistaa poliisin sivuille. Sähköinen rikosilmoitus -sivu löytyy vaivatta, kuten myös käyttöohjeet, joiden mukaan palvelu on tarkoitettu ainoastaan vähäisistä rikoksista ilmoittamiseen. Samoin kerrotaan se, mihin palvelua ei ole tarkoitettu. Kiireellistä apua luvataan vain hätänumeron välityksellä.

Ohjeet vaikuttavat ymmärrettäviltä ja lomakevalikoimakin ohjaa käyttäjää. Vaihtoehdot ovat vähissä: ilmoittaa voi lähinnä anastetusta omaisuudesta, vahingonteosta tai poliisiviranomaisen myöntämän asiakirjan katoamisesta. Selvästi sanotaan myös, ettei esimerkiksi murtautumalla tehtyä rikosta voi ilmoittaa. Miten ihmeessä poliisi kaikesta huolimatta voi saa huolen aiheeksi asti ilmoituksia murroista, ryöstöistä ja raiskauksista?

Vikailmoitus voisi tässä tapauksessa olla paikallaan, mutta kenelle se pitäisi osoittaa ja mikä olisi vian nimi?

Luin, mutta luulinko vain ymmärtäväni?

Rikosilmoituksen jättäjälle tarjotaan lähempiäkin ohjeita, kun hän

etenee itse lomakkeeseen asti. Hänen on myös rastitettava ruutu, jonka vieressä lukee: "Olen lukenut ja ymmärtänyt ohjeistuksen".

Esimerkiksi raiskausta tuskin erehtyisin luokittelemaan vahingonteoksi, mutta ymmärränköhän minä sittenkään ihan varmasti, mitä esimerkiksi anastus poliisikielessä tarkoittaa? Ainakin kirjahyllystä löytyvän Nykysuomen sanakirjan (1998) mukaan anastaja voi yhtä hyvin riistää, varastaa, ryöstää, kähveltää, "puhalleta" kuin myös ottaa väkivalloin haltuunsa. Toisin taitaa kuitenkin olla asian laita rikosnimikkeiden maailmassa, jos kerran ryöstetyksi tulemisesta ei saa verkon välityksellä ilmoittaa.

Onneksi rikosilmoitusta ei netissä voi tehdä esimerkiksi *laittomista uhkauksista*, jollaisista kertovat joskus lehtien uutistekstitkin! Maallikkona tuskin osaisin vetää rajaa laittomien ja laillisten uhkausten välille. Minä yksinkertaisesti tuntisin itseni uhatuksi. **Tyhmyydestä sakotetaan**

Ainakaan sähköisellä rikosilmoituksella ei kannata ketään uhkailla ennen kuin on lukenut ohjeet vielä kerran. "Väärän ilmoituksen tekeminen poliisille on rikos, josta on säädetty rikoslaissa rangaistus", sanoo poliisi nettilomakkeensa täyttöohjeissa.

Poliisivitsejä vääntäville tahoille taisi siis viimein selvitä sekin, miksi tyhmyydestä sakotetaan! Jos verkkosivujen ohjeista huolimatta ei valitse oikeaa lomaketta, silloinhan tulee jättäneeksi poliisille väärän ilmoituksen, eikö vain?

<http://www.digitoday.fi/mielipide/2006/11/10/verkkoasiointia-vierain-sanoin/200620018/66>